

УДК 342.9:351.74

DOI 10.59226/2786-6920.2.2024.56-62

ТРОЦЬКИЙ РУСЛАН СЕРГІЙОВИЧ

*кандидат педагогічних наук, начальник кафедри управління підрозділами Національної гвардії України факультету службово-бойової діяльності Київського інституту Національної гвардії України
ORCID ID 0009-0006-8584-8634*

МАЛЬЦЕВ ВІТАЛІЙ ВІКТОРОВИЧ

*кандидат юридичних наук, старший дослідник, доцент кафедри державної безпеки факультету забезпечення державної безпеки Київського інституту Національної гвардії України
ORCID ID 0009-0003-3520-1152*

ТОВМА МИКОЛА ІВАНОВИЧ

*кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри організації роботи з персоналом оперативного факультету Національної академії Національної гвардії України
ORCID ID 0000-0001-8814-9544*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВИХ ЗАСАД ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ

У статті розглянуто питання доцільності застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України під час несення служби з охорони громадської безпеки і порядку. На підставі здійсненого порівняльного аналізу законодавства України стосовно проблемних аспектів використання терміна «примус» у практиці несення служби підрозділами Національної гвардії України висунувано, що на тепер щодо питань застосування заходів примусу Національна гвардія України керується нормативно-правовими та відомчими актами Національної поліції України.

В умовах сьогодення несення служби в підрозділах Національної гвардії України вимагає від військовослужбовців Національної гвардії України більшої відповідальності, чіткості та професіоналізму. Для своєчасного реагування та якісного забезпечення охорони і громадської безпеки підрозділам Національної гвардії України необхідно повсякчас підвищувати свій професійний рівень та вміти самостійно приймати обґрунтовані рішення в процесі виконання службових обов'язків.

Ключові слова: примус; Національна гвардія України; Національна поліція України; забезпечення охорони; громадська безпека; законодавство; аналіз.

Постановка проблеми. У сучасних умовах стрімких соціально-політичних змін та зростання загроз громадській безпеці питання ефективної охорони громадського порядку набуває особливої актуальності. Національна гвардія України як один із ключових інструментів підтримання правопорядку постає перед необхідністю чіткого визначення правових меж та засобів впливу на правопорушників. У цьому контексті, з метою регламентації дій військовослужбовців, використання терміну «примус» потребує особливої уваги.

Чітке визначення та регламентація використання примусових заходів сприяє зниженню рівня правопорушень, підвищенню ефективності правоохоронної діяльності та забезпеченню захисту прав і свобод громадян. В умовах реформування правової системи України, а також інтеграції до європейської спільноти питання правомірності та доцільності використання термінів, що визначають правовий статус правоохоронних органів, є вкрай важливим.

Наголосимо на тому, що термін «примус» має досить значну кількість трактувань, як серед правників, так і серед військовослужбовців та громадян. Це зумовлює необхідність детального аналізу доцільності та правомірності використання цього терміну в нормативно-правових актах, що регламентують діяльність Національної гвардії України.

Головними проблемами вважають: 1) *правову регламентацію* (чи забезпечують нормативні акти чітке та зрозуміле визначення примусу, яке б забезпечило законність та правомірність дій підрозділів Національної гвардії); 2) *практику застосування* (якою мірою ефективно використовується термін «примус» у практиці несення служби та як це впливає на забезпечення громадського порядку); 3) *права людини* (як забезпечується дотримання прав і свобод громадян у контексті використання примусових заходів підрозділами Національної гвардії України); 4) *міжнародний досвід* (які міжнародні стандарти застосування примусових заходів з охорони громадського порядку може бути імплементовано в українську правову систему); 5) *освітня підготовка* (якою мірою підготовлені військовослужбовці Національної гвардії України до застосування примусових заходів відповідно до законодавства).

Вирішення зазначених питань сприятиме вдосконаленню нормативно-правової бази та підвищенню ефективності діяльності підрозділів Національної гвардії України, що своєю чергою забезпечить кращий захист громадського порядку і прав громадян.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання використання та співвідношення терміну «примус» з іншими термінами досліджували А. А. Гусейнов, Т. М. Хомич, В. М. Грицюк, А. Є. Жалінський,

В. В. Іванова, Л. М. Кулик, Ю. В. Лисюк, Н. В. Машинська, Д. В. Попов, Ю. Л. Приколотіна, Л. В. Сердюк, Р. Д. Шарапов та інші.

Водночас досліджень щодо доцільності використання терміну «примус» у практиці несення служби підрозділами Національної гвардії України так і не виявлено.

Метою статті є всебічне дослідження та обґрунтування доцільності використання терміну «примус» у практиці несення служби підрозділами Національної гвардії України.

Виклад основного матеріалу. Національна гвардія України як військове формування з правоохоронними функціями відіграє важливу роль у забезпеченні громадського порядку та безпеки в державі. У рамках виконання своїх завдань військовослужбовцям Національної гвардії України необхідно мати можливість застосовувати спеціальні заходи примусового характеру. Тому використання терміну «примус» у діяльності Національної гвардії є важливим аспектом, який потребує детального аналізу.

Використання терміну «примус» у практиці несення служби з охорони громадської безпеки і порядку підрозділами Національної гвардії України є доцільним з огляду на такі аспекти.

Першим аспектом, що визначає доцільність використання терміну «примус», є *правовий аспект*:

– термін «примус» закріплено у профільному законодавстві, зокрема у Законі України «Про Національну гвардію України», що надає правову основу для його застосування;

– використання «примусу» дає змогу військовослужбовцям Національної гвардії діяти в межах своїх повноважень для забезпечення правопорядку та безпеки громадян.

Проаналізуємо доцільність використання терміну «примус» у *практичному аспекті*, який охоплює два елементи:

– застосування заходів примусу (фізичний вплив, спеціальні засоби, зброя), які є необхідним інструментом для ефективного виконання завдань з охорони громадського порядку та забезпечення безпеки держави;

– чітке регламентування порядку застосування примусу, яке дає змогу уникнути зловживань та забезпечує законність дій військовослужбовців Національної гвардії України.

Одним із досліджуваних елементів, на важливості якого акцентуємо увагу, є *психологічний аспект*. Саме психологічний аспект дає змогу досліджувати та аналізувати такі факти:

– наявність права застосовувати заходи примусу Національною гвардією України підвищує рівень довіри громадян до цього правоохоронного органу;

– усвідомлення можливості застосування заходів примусу впливає на поведінку правопорушників, стримуючи їх від вчинення протиправних дій.

Нормативно-правове регулювання використання терміну «примус» закріплено у Законі України «Про Національну гвардію України», який визначає, що військовослужбовці Національної гвардії уповноважені застосовувати заходи примусу, а саме: фізичний вплив, спеціальні засоби, зброю, озброєння та бойову техніку. Таке законодавче регулювання надає правові підстави для використання заходів примусу в діяльності Національної гвардії України [1].

Практична доцільність застосування примусу полягає у тому, що використання заходів примусу є необхідним інструментом для ефективного виконання Національною гвардією завдань з охорони громадського порядку та забезпечення безпеки громадян. Можливість застосування заходів примусу дає змогу військовослужбовцям адекватно реагувати на протиправні дії правопорушників та діяти рішуче. Крім того, чітке регламентування порядку застосування примусу забезпечує законність дій Національної гвардії та унеможливорює зловживання.

Законопроект № 10311 від 1 грудня 2023 року «Про внесення змін до Закону України «Про Національну гвардію України» спрямований на вдосконалення правового регулювання питань, що пов'язані із застосуванням військовослужбовцями Національної гвардії України заходів примусу [2].

Новелою проекту є детальне врегулювання застосування військовослужбовцями Національної гвардії України заходів примусу, якими пропонується вважати: 1) фізичний вплив; 2) спеціальні засоби; 3) зброю, озброєння та бойову техніку; 4) озброєння повітряних суден (ч. 1 ст. 15 Закону у редакції проекту).

Водночас деякі приписи проекту потребують уточнення та узгодження між собою для їхнього однозначного застосування, зокрема:

– розділ V Закону (у редакції проекту) має назву «Застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України». Оскільки у пропорованих приписах Закону йдеться про використання та застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії (див. ч. 1 ст. 15 Закону у редакції проекту), то у назві розділу варто було б також вказати про використання таких заходів;

– у ч. 1 ст. 15 Закону у редакції проекту передбачається, що «військовослужбовці Національної гвардії України під час виконання повноважень, визначених цим Законом, статутами Збройних Сил України та іншими нормативно-правовими актами, уповноважені використовувати та застосовувати

такі заходи примусу». Водночас у ч. 3 ст. 15 Закону (у редакції проекту) зазначається, що «обраний захід примусу має бути законним, необхідним, пропорційним та ефективним». При цьому вказується, що захід примусу є законним, якщо він передбачений законом. Застосування будь-яких інших заходів примусу, не передбачених законом, забороняється;

– заходами примусу, за проектом вважають: 1) фізичний вплив; 2) спеціальні засоби; 3) зброю, озброєння та бойова техніка; 4) озброєння повітряних суден (ч. 1 ст. 15 Закону у редакції проекту). Проте у ст. 19 Закону (у редакції проекту) питання застосування озброєння та бойової техніки, а також озброєння повітряних суден Національної гвардії України врегульовується разом. У такому випадку окремо виділяти озброєння повітряних суден як захід примусу недоцільно;

– у ч. 1 ст. 18 Закону (у редакції проекту) встановлюється, що зберігання, носіння, використання та застосування зброї військовослужбовцями Національної гвардії України здійснюються після проходження ними спеціальної підготовки. У згаданій нормі варто було б вказати на успішне проходження військовослужбовцями Національної гвардії України спеціальної підготовки для застосування усіх заходів примусу, а не лише зброї.

Зокрема, передбачається уточнити умови та межі використання зазначених заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України під час виконання повноважень, визначених профільним законодавством та відомчими нормативно-правовими актами.

Деталізація порядку застосування військовослужбовцями Національної гвардії України зазначених заходів примусу має на меті підвищення ефективності виконання ними покладених завдань та забезпечення законності їх дій.

Вибір виду та інтенсивності застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України має здійснюватися з урахуванням конкретної ситуації, характеру правопорушення, а також індивідуальних особливостей особи, яка вчинила або вчиняє протиправні дії.

Використання засобів індивідуального захисту (шоломів, бронезилетів, іншого спеціального екіпірування) не належить до заходів примусу. Обраний захід примусу має відповідати критеріям законності, необхідності, пропорційності та ефективності.

Законність застосування заходу примусу забезпечується його чітким закріпленням у законодавстві. Використання будь-яких інших примусових заходів, не передбачених нормативно-правовими актами, є забороненим. Необхідність застосування заходу примусу постає тоді, коли для виконання

повноважень військовослужбовця використання іншого примусового заходу є неможливим або не ефективним, а ризик заподіяння шкоди особі, до якої він застосовується, та/або іншим особам є мінімальним. Дотримання визначених законодавством критеріїв застосування заходів примусу спрямоване на забезпечення законності та обґрунтованості дій військовослужбовців Національної гвардії України під час виконання службових обов'язків.

Критерій пропорційності застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України передбачає, що шкода, заподіяна охоронюваним законом правам і свободам людини або інтересам суспільства чи держави, не повинна перевищувати блага, для захисту якого був застосований такий захід, або рівня загрози заподіяння такої шкоди. Ефективність застосування заходу примусу визначається його здатністю забезпечити виконання повноважень військовослужбовця.

Законодавством встановлюються обмеження щодо застосування заходів примусу:

– *забороняється їх використання до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку, осіб з вираженими ознаками інвалідності та малолітніх осіб, за винятком випадків вчинення такими особами групового та/або збройного нападу чи опору, або наявності безпосередньої загрози життю чи здоров'ю військовослужбовця та/або іншої особи, якщо усунути таку загрозу іншими способами неможливо;*

– *забороняється застосування заходів примусу на території дипломатичних представництв та консульських установ іноземних держав в Україні, крім випадків отримання офіційного письмового прохання (згоди) від керівника відповідного представництва (організації).*

Дотримання визначених законом обмежень та заборон щодо застосування заходів примусу спрямовано на забезпечення прав і свобод громадян, недоторканності дипломатичних установ, а також законності та обґрунтованості дій Національної гвардії України.

Військовослужбовці Національної гвардії України зобов'язані попередити особу про застосування щодо неї заходів примусу та надати їй достатній час для виконання законної вимоги, за винятком випадків, коли зволікання може спричинити посягання на життя і здоров'я військовослужбовця та/або інших осіб або призвести до інших тяжких наслідків.

У разі неможливості уникнути застосування заходу примусу такий захід не повинен перевищувати міру, необхідну для виконання покладених на Національну гвардію України завдань та функцій. Застосування примусу має зводитися до мінімізації

ризиків заподіяння шкоди життю та здоров'ю особи, яка вчинила правопорушення, а також життю і здоров'ю інших осіб.

Військовослужбовці Національної гвардії України зобов'язані негайно припинити застосування заходу примусу, коли буде досягнуто очікуваний результат. За необхідності, вони повинні надати домедичну допомогу та забезпечити надання медичної допомоги медичними працівниками особам, які зазнали фізичної шкоди внаслідок застосування заходів примусу.

Перевищення військовослужбовцями своїх повноважень при використанні та застосуванні заходів примусу тягне за собою відповідальність, передбачену законодавством [3].

Дотримання встановлених вимог щодо порядку та умов застосування заходів примусу спрямовано на забезпечення законності, пропорційності та ефективності дій Національної гвардії України під час виконання службових обов'язків.

Під час несення служби у складі військової частини (підрозділу) Національної гвардії України рішення про застосування заходів примусу з урахуванням обстановки приймає визначена в установленому порядку службова особа, відповідальна за забезпечення громадського (публічного) порядку, або керівник операції чи командир (начальник) відповідної військової частини (підрозділу) [6]. Військовослужбовці, які діють індивідуально, приймають рішення про застосування заходів примусу самостійно.

У разі залучення військових частин (підрозділів) Національної гвардії України до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії проти України, а також при виконанні завдань щодо участі в обороні держави в особливий період (воєнний час), вони мають право застосовувати і використовувати зброю та бойову техніку у порядку та випадках, встановлених для з'єднань, військових частин та підрозділів Збройних Сил України.

Закріплення на нормативно-правовому рівні порядку прийняття рішень про застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України спрямоване на упорядкування їх дій та підвищення рівня законності під час виконання службових обов'язків.

Для порівняльного аналізу було використано норми чинного законодавства та норми проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національну гвардію України» щодо вдосконалення правових засад застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України». У чинному законодавстві розділ V має

назву «Застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, озброєння та бойової техніки», а в новому проєкті назву розділу законодавець пропонує змінити на «Застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України» [4]. Тобто, як бачимо, законодавець пропонує застосувати більш ширше поняття заходів примусу, які в майбутньому не потребуватимуть додаткових роз'яснень від законодавців.

Щодо статті 15, яка має назву «Умови застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, озброєння та бойової техніки військовослужбовцями Національної гвардії України» законодавець вирішив повністю змінити назву на таку: «Умови і межі використання та застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України». Цими змінами законодавець має на меті розширення та використання терміну «примус» як сукупність певних заходів примусового характеру, а не лише якогось одного примусового заходу фізичного впливу.

У назві статті 17 «Застосування спеціальних засобів» автор законопроекту має на меті розмежування термінів «застосування» та «використання» спеціальних засобів як дещо різні речі, і в такий спосіб пропонує замінити назву статті 17 на «Використання та застосування спеціальних засобів».

Варто наголосити на тому, що у згаданому проєкті законодавець більш широко розписав права та обов'язки військовослужбовців Національної гвардії України при використанні та застосуванні заходів примусу, чітко надав опис термінів «спеціальні засоби», «заходи фізичного впливу» та інші. Законодавець також виніс зміни до заборон, які стосуються військовослужбовців Національної гвардії під час несення служби із охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки [7].

Що ж до статті 18 «Застосування вогнепальної зброї», законодавець вносить корективи до назви та пропонує додати термін «використання» в назву статті, у такий спосіб розмежує поняття «використання та застосування вогнепальної зброї». Також у проєкті передбачено повне виключення із чинного Закону України «Про Національну гвардію України» ст. 18 перелік осіб, до яких заборонено використання та застосування вогнепальної зброї. Додатково законодавець розширює межі прав військовослужбовців та надає їм можливість самостійно вирішувати, чи потрібно при затриманні особи приводити вогнепальну зброю до готовності.

Здійснивши порівняльний аналіз Закону України «Про Національну гвардію України» та проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національну гвардію України» щодо

вдосконалення правових засад застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України», пропонуємо внести деякі корективи:

1) змінити регулювання підрозділів Національної гвардії України нормативно-правовими та відомчими актами Національної поліції України стосовно використання та застосування заходів примусу [5].

2) додати текст статті 43-46 Закону України «Про Національну поліцію» в проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Національну гвардію України».

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, з огляду на зазначене, використання терміну «примус» у діяльності Національної гвардії України є обґрунтованим та доцільним, оскільки дозволяє забезпечити законність, ефективність та авторитетність дій військовослужбовців при охороні громадської безпеки і порядку.

Здійснений порівняльний аналіз нормативно-правової бази Національної гвардії України та нормативно-правової бази Національної поліції України щодо доцільності використання терміну «примус» у практиці несення служби з охорони громадської безпеки і порядку та забезпеченні державної безпеки вказує на те, що деякі норми повторюють аналогічні приписи, які містяться в Законі України «Про Національну поліцію» щодо застосування поліцейськими заходів примусу, проте в них враховуються окремі особливості діяльності підрозділів Національної гвардії України. Саме це забезпечить виконання військовослужбовцями Національної гвардії України їхніх завдань і функцій передбачених Законом, а також захист прав та основоположних свобод громадян, щодо яких можливе застосування заходів примусу.

Перспективи подальшого дослідження пов'язано з необхідністю прийняття нормативно-правових актів, що впливають із положень проєкту Закону України Про внесення змін до Закону України «Про Національну гвардію України» щодо вдосконалення правових засад застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України та забезпечення приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із проєктом Закону.

Отже, врегулювання питань, пов'язаних із застосуванням військовослужбовцями Національної гвардії України заходів примусу, зокрема фізичного впливу, спеціальних засобів, зброї, озброєння та бойової техніки, дозволять ефективно та правомірно їх застосовувати під час виконання повноважень, які раніше не були визначені Законом України «Про Національну гвардію України».

Список використаних джерел

1. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014 р. № 876-VII : станом на 16 груд. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text>.

2. Про внесення зміни до статті 2 Закону України «Про Національну гвардію України» щодо удосконалення нормативно-правового регулювання діяльності Національної гвардії України : Закон України від 24.02.2023 р. № 2951-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2951-20#Text>.

3. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про Національну гвардію України» щодо вдосконалення правових засад застосування заходів примусу військовослужбовців Національної гвардії України. <https://www.kmu.gov.ua>.

4. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII : станом на 4 трав. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

5. Геренко Т. Заходи процесуального примусу в кримінальному процесі України. 2012. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/29015>.

6. Адміністративний примус: Проблеми і перспективи. Україна : газ. «Прав. Тиждень», 2012.

7. Тимошенко В. Примус як мотив поведінки. *Право України*. 2007. № 6. С. 104–107.

References

1. Pro Natsionalnu hvardiiu Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 13.03.2014 No 876-VII [Law of Ukraine on the National Guard of Ukraine of 13.03.2014 no. 876-VII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text>. [in Ukrainian].

2. Pro vnesennia zminy do statii 2 Zakonu Ukrainy «Pro Natsionalnu hvardiiu Ukrainy» shchodo udoskonalennia normatyvno-pravovoho rehuliuвання diialnosti Natsionalnoi hvardii Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 24.02.2023 r. [On amending Article 2 of the Law of Ukraine «On the National Guard of Ukraine» regarding the improvement of the regulatory and legal regulation of the activities of the National Guard of Ukraine: Law of Ukraine dated February 24, 2023 No. 2951-IX.] № 2951-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2951-20#Text> [in Ukrainian].

3. Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro Natsionalnu hvardiiu Ukrainy» shchodo vdoskonalennia pravovykh zasad zastosuvannia zakhodiv prymusu viiskovosluzhbovtziv Natsionalnoi hvardii Ukrainy [Draft Law on Amendments to the Law of Ukraine «On the National Guard of Ukraine» to improve the legal principles of the application of coercive measures by servicemen of the National Guard of Ukraine.] URL: <https://www.kmu.gov.ua>.

4. Pro Natsionalnu politsiuu : Zakon Ukrainy vid 02.07.2015 No 580-VIII [Law of Ukraine on the National Police: Law of Ukraine of 02.07.2015 No 580-VIII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> [in Ukrainian].

5. Herenko, T. (2012). Zakhody protsesualnoho prymusu v kryminalnomu protsesi Ukrainy [Measures of procedural coercion in the criminal process of Ukraine]. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/29015>.

6. Administrativnyi prymus: Problemy i perspektivy [Administrative coercion: Problems and prospects]. Ukraine : haz. «Prav. Tyzhden», 2012.

7. Tymoshenko, V. (2007). Prymus yak motyv pov-edinky [Compulsion as a motive for behavior]. *Pravo Ukrainy*. № 6. S. 104–107. [in Ukrainian].

Trotskyi Ruslan

Candidate of Pedagogical Sciences,
Head of the department of management
of Units of the National Guard of Ukraine
of the Faculty of State Security
of the Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine

Maltsev Vitalii

Candidate of Legal Sciences, Senior Researcher,
colonel Associate Professor of the State Security
department of the Faculty of State Security
of the Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine

Tovma Mykola

Candidate of Psychological Sciences, Associate
Professor, Associate Professor of the Department
of Organization of Work with Personnel
of the Operational Faculty of the National Academy
of the National Guard of Ukraine

**IMPROVEMENT OF THE LEGAL PRINCIPLES
FOR THE APPLICATION OF COERCION
MEASURES BY MILITARY OFFICERS
OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE
DURING THE PROTECTION OF PUBLIC
SAFETY AND ORDER**

The scientific article examines the question of the expediency of using coercion during the transfer of service to maintain order and ensure public safety by servicemen of the National Guard of Ukraine. Based on a valid comparative analysis of the legislation of Ukraine regarding the problematic aspects of the use of the term «compulsion» in the practice of service by units of the National Guard of Ukraine and units of the National Police of Ukraine. It is worth emphasizing that currently the National Guard of Ukraine is guided by the regulatory and departmental acts of the

National Police of Ukraine regarding the use of coercive measures

In modern conditions, serving in the units of the National Guard of Ukraine requires greater responsibility, clarity and professionalism from servicemen of the National Guard of Ukraine. To respond promptly and provide high-quality protection and public safety, the units of the National Guard must always raise their professional level and be able to independently make reasonable decisions in the process of performing their official duties.

The use of the term «compulsion» in the practice of public order protection by units of the National Guard of Ukraine is appropriate from several aspects:

1. Legal clarity: The term «coercion» allows you to accurately define the legal limits of the use of force during the performance of official duties. This becomes especially important in the context of human rights and democracy.

2. Ensuring public order: Coercive measures, as a last resort, may be necessary to quickly respond to situations that threaten the safety of citizens or violate public order.

3. Documentation and reporting: The use of clear terms helps to properly document the actions of

departments, which is important for internal control and external audits.

4. Psychological aspect: A clear regulation and understanding of the use of coercion can contribute to the confidence of military personnel in their actions and reduce the level of stress.

5. Educational component: The use of specific legal terms contributes to the improvement of legal culture and professional training of the personnel of the National Guard.

6. International experience: The practice of using coercion by legislation is generally accepted in many countries of the world, which unifies approaches to the protection of public order and promotes international cooperation in the field of security.

Thus, the use of the term «coercion» in the legislation and practice of the National Guard of Ukraine is appropriate and meets the needs of ensuring law and order and the safety of citizens.

Keywords: *coercion; National Guard of Ukraine; National Police of Ukraine; security; public safety; legislation; analysis.*